

УКРАЇНА

Програма EU4Energy співпрацює з Україною з 2016 року, допомагаючи їй посилювати свою законодавчо-нормативну базу, поліпшувати якість даних і статистики та сприяючи формуванню обґрунтованої політики на основі даних. За допомогою Міжнародного енергетичного агентства та секретаріату Енергетичного Співтовариства вдалося досягти значного прогресу у вдосконаленні процесів формування політики, покращенні законодавства та статистики, що послугує фундаментом для майбутньої енергетичної безпеки України, сталого розвитку її енергетичного сектору та ринків енергії.

СТРУКТУРА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНЕ ПЕРВИННЕ ПОСТАЧАННЯ ЕНЕРГІЇ (ЗППЕ) 2018

Джерело: MEA (2020), Світові енергетичні баланси (база даних), www.lea.org/statistics

млн т н. е. = мільйонів тон нафтового еквіваленту
Цифри можуть не додаватися у загальну суму через торгівлю електроенергією

* з урахуванням біопалива, відходів, гідроенергії, теплових насосів, сонячної та вітрової енергії

ОСНОВНІ ДАНІ 2019

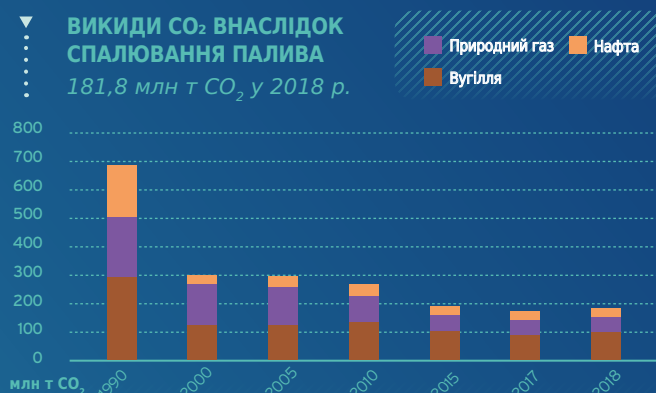
Населення (млн)	44.62	мільйона осіб
Валовий внутрішній продукт (ВВП)	370.5	млрд дол. США (у цінах 2015 р. за ПКС)
Загальна пропозиція енергії (ЗПЕ) / ВВП	0.252	т н. е. на тисячу дол. США (у цінах 2015 р. за ПКС)
ЗПЕ / населення	2.095	т н. е. на душу населення
Частка відновлюваних джерел у виробництві електроенергії	8.2	%

Джерело: MEA (2020), Світові енергетичні баланси (база даних), www.lea.org/statistics

т н. е. = тонна нафтового еквіваленту

ВИКИДИ CO₂ УКРАЇНИ

ВИКИДИ CO₂ ВНАСЛІДОК СПАЛЮВАННЯ ПАЛИВА 181,8 млн т CO₂ у 2018 р.

Джерело: MEA (2020), Викиди CO₂ внаслідок спалювання палива (база даних), www.lea.org/statistics

млн т CO₂ = мільйонів тон вуглекислого газу

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА

Програма EU4Energy наразі готує для України «дорожню карту» щодо енергетичної політики з наголосом на стримування попиту. Метою цієї дорожньої карти є закласти основу для формування комплексної регулятивної бази високого рівня, зокрема передбачити ряд практичних стратегічних заходів, спрямованих на посилення енергетичної безпеки та економічної конкурентоспроможності України, а також на поліпшення її екологічних показників. З огляду на те, що країна прагне побудувати більш захищену та екологічно стійку систему енергетики з доступними енергоресурсами, у 2021 році програма EU4Energy також проведе колегіальний огляд українського енергетичного сектору за методикою MEA, під час якого буде здійснено аналіз політики у сфері енергетики та надано відповідні рекомендації. Завдяки цим рекомендаціям уряд України зможе ще більше посилити свою довгострокову енергетичну стратегію та впевненіше реагувати на виклики, що виникатимуть у зв'язку з трансформацією енергетичного сектору.

У 2020 році Україна повністю відмовилася від субсидій на природний газ (у 2014 р. на них витрачалося 8,7 млрд дол. США або 6,6 % ВВП)

ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ІМПОРТУ У ПОРІВНЯННІ ЗІ СПОЖИВАННЯМ 2018 Р.

Джерело: MEA (2020), Світові енергетичні баланси (база даних), www.lea.org/statistics

* Залежність від імпорту розраховується як частка загальної пропозиції енергії (ЗПЕ) від чистого обсягу торгівлі
** Попит вимірюється за ЗПЕ

▼ РИНОК ГАЗУ

У 2015 році Україна прийняла Закон «Про ринок природного газу», завдяки якому вдалося збільшити конкуренцію, диверсифікувати постачання енергоресурсів (імпорт газу з ЄС зріс із 26 % у 2014 до 100 % у 2019 році) і забезпечити конкурентні ціни для споживачів. Самозабезпеченість природним газом (видобуток / ЗППЕ) зросла з 36 % у 2012 до 64 % у 2018 році. У рамках допомоги ЄС програма EU4Energy надавала підтримку в

питаннях врегулювання анбандлінгу газотранспортної системи України. З 2015 року Україна почала наполегливу роботу з поступової відмови від цінових субсидій на природний газ і лібералізувала ціни для побутових споживачів у серпні 2020 року. У 2018—2019 рр. українські посадові особи та представники зацікавлених сторін узяли участь у двох заходах EU4Energy, присвячених питанням відмови від субсидій на викопне паливо.

ЕНЕРГЕТИЧНІ РИНКИ

▼ РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Нині Україна здійснює перехід до ринку електроенергії, що подібний до моделі, яка працює в ЄС, і за підтримки EU4Energy проводить реформування оптового ринку електроенергії. Ця трансформація дасть змогу громадянам обирати постачальника електроенергії, забезпечить електропостачання за цінами регіональних ринків і загалом сприятиме належному функціонуванню ринку електроенергії.

▼ ВИРОБНИЦТВО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ 2019 Р.

СТАЛА ЕНЕРГЕТИКА

▼ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

За допомоги програми EU4Energy Україна внесла зміни до свого Національного плану дій з енергоефективності (НПДЕ) із цільовими показниками на 2020 рік і розробила новий НПДЕ до 2030 року. НПДЕ передбачає конкретні кроки, які допоможуть громадянам інвестувати в підвищення енергоефективності своїх домівок, а владі — ефективно керувати процесом. Парламент ухвалив Закон «Про енергетичну ефективність будівель», що був розроблений за підтримки EU4Energy. Енергоефективні будівлі дадуть змогу громадянам заощаджувати кошти на рахунках за енергоносії, завдяки чому скоротяться викиди парникових газів.

EU4Energy тісно співпрацює з Державною службою статистики України над покращенням якості та узгодженості її енергетичних даних, водночас розширюючи їх сферу охоплення. Унаслідок цієї співпраці у 2017 році Україна змогла провести моделювання кінцевого споживання енергії домашніми господарствами, щоб краще зрозуміти, як люди використовують енергію для опалення, приготування їжі та живлення своїх побутових приладів. Це розуміння допоможе уряду розробляти більш доцільну політику щодо енергоефективності в житловому секторі

▼ ЗАГАЛЬНЕ КІНЦЕВЕ СПОЖИВАННЯ У 2018 Р.

▼ СКОРОЧЕННЯ ОБСЯГІВ ВУГЛЕЦЕВИХ ТА ІНШИХ ВИКИДІВ

У 2016 році Україна ратифікувала Паризьку угоду про зміну клімату й зобов'язалася до 2030 року скоротити свої викиди парникових газів до 60 % від рівня 1990 року. Зараз уряд працює над розробленням другого Національно визначеного внеску України за цією Угодою. Програма EU4Energy також допомогла Україні з розробленням технічних стандартів щодо промислових викидів від спалювання та спільного спалювання відходів, на які припадає приблизно 4 % від загального обсягу викидів України. У липні 2018 року було ухвалено Стратегію низьковуглецевого розвитку України до 2050 року. Скорочення викидів унаслідок цих зусиль знизить ризики для довкілля та здоров'я населення.

Цю інформаційну листівку підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу в межах програми EU4Energy. Вона відображає погляди Секретаріату Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), але може не збігатися з позиціями окремих країн-членів МЕА або Європейського Союзу. МЕА не робить жодних заяв і не дає жодних гарантій, прямих або опосередкованих, стосовно змісту цієї листівки (зокрема щодо її повноти або точності), і не несе відповідальності за будь-яке її використання або орієнтацію на наведені в ній відомості.